

VIATA LA SUPERLATIV (01): O viață înțeleaptă

Prov. 1:1-10; 2:1-9

Introducere

- Finalizarea studiilor biblice despre pildele Domnului Isus – prilej de a privi și la câteva pilde din VT
- Autorul celor mai multe pilde din VT: Solomon
- Introducerea seriei ”VIATA LA SUPERLATIV”
- Genul literar al cărții Proverbe: literatură de înțelepciune (ceea ce face ca înțelepciunea să fie tema dominantă a acestei cărți)
- Surpriza cititorului contemporan să vadă caracterul practic și accesibil al acestei scrieri. Motivul: pt evrei înțelepciunea nu însemna atât de mult teorie (ca pentru greci), cât un mod de viață sănătos, un fel de a fi care să te ajute să te bucuri de viață la superlativ

I. Descrierea adevăratei înțelepciuni (1:1-5)

- Terminologie (v. 1-4) – foarte variată - ca un cristal care poate fi privit din mai multe unghiuri: fiecare poate reprezenta întregul, dar fiecare este diferit și frumos în felul său
- Cunoașterea și învățătura (1:2a, 3a) – asociate adesea cu **disciplinarea/mustrarea** (1:23a; 3:11)
 - Importanța disciplinei în învățătură (pt copii, pt profesori, pt părinți)
 - Distincția dintre disciplină/mustrare și abuz
- Înțelegerea și priceperea (1:2b; 2:2) – asociate cu **discernământul moral** (alegerea corectă între mai multe variante)
 - Exemplificată de Solomon însuși (1 Împ. 3:9)
 - Constrastează golirea de discernământ moral a înțelepciunii și priceperii seculare
- Bunul simț (1:3a) /- asociat cu **simțul practic/propășirea/succesul prin mijloace corecte**
 - Exemplificat prin munca cinstită: hărnicia (10:5): omul înțelept este, așadar, omul care propășește în mod cinstit și care are bun simț
 - Contrastat cu cei care propășesc în alte moduri: prin exploatare, tupeu, înșelătorie, copiat etc
 - Reprezentat la superlativ de Robul Domnului, care propășește prin sacrificiu de sine (52:13)
- Agerimea de minte (1:4) – asociată cu **capacitatea de a planifica bine**
 - Coruptă adesea de diavolul, sub formă de viclenie (Gen. 3:1)
 - Practicată corect când inima este curată
- Știința și iscusința (1:5) – este asociată cu **cunoașterea lui Dumnezeu** (1:7; 2:5)

II. Alternativa/Alternativile înțelepciunii (1:20-33)

- Are diverse denumiri (nu foarte elegante sau corecte politic): nebunia, prostia
- Are ca sens principal ideea de ”a te lăsa prostit” (a fi naiv; a fi ușor indus în eroare): 14:15; 22:3)
- Are legătură nu cu capacitatea mintală ci cu alegerea deliberată de a refuza înțelepciunea adevărată (1:20-33)

III. Dobândirea înțelepciunii (2:1-9, cf. cap. 9)

- Dăruită de Dumnezeu prin revelație (2:6); nu se poate obține fără Dumnezeu
 - Este o alegere: oferită la fel ca și alternativele ei
- Presupune întoarcerea la Dumnezeu (înțelegând că El este sursa adevăratei înțelepciuni și că viața fără El este goală)
- Presupune un cost: costul uceniciei – o căutare cu perseverență a acestei înțelepciuni: 2:6 (revelația) vine după 2:1-5 (căutarea înțelepciunii)